

RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS FORMULADES PEL SINDIC DE GREUGES A LA PROPOSTA DE REGLAMENT DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA MITJANÇANT EL SEU DICTAMEN 01/21, DE 5 DE NOVEMBRE

En data 8/11/21, el Síndic de Greuges de Barcelona, a sol·licitud de la Regidoria de Participació Ciutadana, presenta el dictamen 01/21 a través del qual fa arribar les seves al·legacions a la proposta de nou Reglament de Participació Ciutadana.

Una vegada analitzades les 11 al·legacions presentades, i vista la valoració feta en cadascuna d'elles des de la Direcció de Serveis Jurídics, es respon el següent:

1.- A la **primera al·legació** es valora que no es fa cap proposta concreta que pugui materialitzar-se en cap modificació del text del Projecte normatiu.

2.- En la **segona al·legació** es demana que s'incorpori al reglament l'obligació d'informar la ciutadania, prèviament a l'inici de tots els canals participatius, sobre l'aplicabilitat dels resultats.

Al respecte es considera que, malgrat que el que es demana ja està incorporat al darrer incís de l'article 22.2 (*"Tanmateix, l'acord de convocatòria ha d'explicitar com aplicarà els resultats en la decisió final"*) i a l'art. 24.2, procedeix **ESTIMAR PARCIALMENT** aquesta al·legació en el sentit de modificar l'article 103.1 a) del Reglament, relatiu al contingut mínim obligatori de la plataforma digital pel que fa als processos participatius. D'aquesta manera es reitera, també en el capítol relatiu a la Plataforma digital, aquesta obligació de comunicar els resultats i informes finals.

El redactat que es proposa és:

"Article 103. Continguts mínims de la plataforma digital de participació

1. Els continguts mínims de la plataforma digital són els següents:

*a) Per als processos participatius: obrir comentaris, la convocatòria pública per a les trobades presencials i registres públics de reunions, la recollida de propostes i suports a aquestes **i els resultats i els informes finals.**"*

D'altra banda, cal recordar que una redacció que vinculi la corporació municipal a complir amb el resultat del procés no és jurídicament assumible, perquè seria contrària al principi constitucional, present també a la legislació bàsica, segons el qual la participació ciutadana en cap cas pot limitar o condicionar les decisions que adoptin

els òrgans representatius. (Sobre les facultats dels òrgans representatius, STC 103/2013, de 25 de abril)

3.- En la **tercera al·legació** el Síndic manifesta la seva preocupació per l'anomenada bretxa digital en diversos passatges del Reglament.

No es pot considerar que del Reglament es derivi una utilització excloent dels mitjans digitals, però, no obstant, procedeix també **ESTIMAR PARCIALMENT** l'al·legació, afegint un nou apartat 5 a l'article 3 del Reglament als efectes de reconèixer, com a part del dret de participació, l'obligació municipal de facilitar la participació ciutadana també en els supòsits en els què el canal sigui digital. De la mateixa manera que la llei bàsica de procediment administratiu estableix el dret a comptar amb l'ajut de l'oficina d'assistència per a la tramitació electrònica dels procediments, l'afegitó que es proposa facilita la participació a tothom.

El nou apartat que es proposa afegir és:

"Article 3

(...)

5. En els casos en què els canals de participació només tinguin lloc en format digital l'Ajuntament ha d'habilitar espais perquè totes les persones cridades a participar que ho desitgin puguin acudir a algun espai municipal i comptin amb l'ajuda necessària de persones vinculades a l'administració municipal per poder-hi participar. Això mateix procedeix sempre que es detecti el risc de bretxa digital."

4.- En la **quarta al·legació** el Síndic es refereix als processos participatius preceptius i a la necessitat d'aclarir què significa "afectació almenys un districte" o com es comptabilitzen els "100 milions d'euros d'inversió".

Correspon la seva **DESESTIMACIÓ** en tant que són expressions amb un contingut concret i determinat.

També es considera innecessari definir els criteris per concretar quines són les ordenances o reglaments de "rellevància ciutadana especial" i "modificació puntual". Tant una com l'altra són conceptes jurídics indeterminats, perfectament vàlids en dret, que caldrà concretar en cada cas, sense que sigui possible fer-ho a l'avançada. La singularitat de la rellevància vindrà determinada per l'afectació ad extra de l'ordenació a tramitar (és a dir, els canvis interns o organitzatius no estarien inclosos) i també pel fet de contenir una regulació amb un impacte significatiu en la vida econòmica, social, comunitària, etc., és a dir, superior al simple canvi normatiu. Per la seva banda, el

concepte de modificació puntual al·ludeix a una modificació parcial o d'abast limitat. Correspon per tant, també, la seva **DESESTIMACIÓ**.

I, finalment, es vol posar de manifest que res té a veure la consulta pública de l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, amb el fet que s'hagi de fer o no un procés participatiu dels regulats en l'article 39 de la proposta de Reglament de participació ciutadana, ja que són eines participatives diferents i independents. Per tant, en cap cas el fet que no hi hagi d'haver un procés participatiu ha de suposar forçosament que no s'hagin de complir els requisits de participació establerts a l'art. 133 de l'esmentada Llei.

5.- En la **cinquena al·legació** el Síndic proposa fusionar la Comissió Assessora i les Comissions de Seguiment o, si més no, establir mecanismes de coordinació entre elles.

S'ESTIMA PARCIALMENT aquesta al·legació, fent referència al suport i col·laboració entre ambdues Comissions amb un nou apartat 5 de l'article 35 amb el contingut següent:

***“Article 35. Comissió de Seguiment dels processos participatius
(...)***

5. En l'exercici de les seves funcions, la Comissió de Seguiment ha de comptar amb la col·laboració i suport de la Comissió Assessora.”

6.- A l'**al·legació sisena** el Síndic diu que el reglament no estableix la informació al conjunt de la ciutadania dels resultats dels processos participatius, sinó que només es refereix a les persones cridades a participar.

En la mateixa línia de l'al·legació Segona, **S'ESTIMA PARCIALMENT** aquesta al·legació i, com a complement de l'article de l'article 26.1.c) que ja contempla el retorn a la ciutadania, s'afegeix a l'art. 103 a) aquest requeriment del Síndic, als efectes que també quedi recollit en el capítol relatiu a la Plataforma digital :

“Article 103. Continguts mínims de la plataforma digital de participació

1. Els continguts mínims de la plataforma digital són els següents:

a) Per als processos participatius: obrir comentaris, la convocatòria pública per a les trobades presencials i registres públics de reunions, la recollida de propostes i suports a aquestes, i els resultats i els informes finals.

(...)”

7.- A l'**al·legació setena**, el Síndic considera que cal aprofundir en el caràcter obert de les convocatòries, ampliant –a l'article 45, actual art. 46 de la proposta- el concepte de forma que resultin, des d'una perspectiva interseccional, prou representatives de l'heterogeneïtat social real.

S'ESTIMA l'al·legació, afegint un nou incís a l'article 46.2.

“Article 46.2. Convocatòries obertes

(...)

2. Les reunions obertes s'han d'estructurar de manera que es pugui garantir la intervenció de tots els assistents, tenint en compte les diferències culturals i de gènere, fent grups de discussió, si el seu nombre així ho requereix. Així mateix, cal garantir que aquestes reunions siguin prou representatives de l'heterogeneïtat social des d'una perspectiva interseccional.”

8.- A l'**al·legació vuitena** el Síndic afirma que els òrgans de participació han de mantenir les seves webs actualitzades, tant pel que fa a la convocatòria de dates, com les actes, de les reunions, dictàmens o documentació que es generi, així com la mateixa composició dels òrgans.

Es considera que aquesta és una qüestió d'aplicació, no normativa, i per tant es **DESESTIMA**.

9.- A l'**al·legació novena** el Síndic proposa que a la Comissió d'Empara no hi hagi cap persona designada a proposta de la pròpia Sindicatura de Greuges.

S'ESTIMA la proposta i per tant es modifica el darrer incís de l'apartat 3 de l'article 110 i se suprimeix el punt iv de la lletra c de l'apartat 5 de l'art. 110 del Reglament. S'acorda que la vacant es cobreixi pel Consell de Ciutat. D'aquesta manera l'apartat 3 i l'esmentat apartat 5 c) iv de l'art. 110 queda redactat com segueix.

(...)

3. La Comissió d'Empara es compon de sis membres, persones de prestigi reconegut, expertes en matèria de participació ciutadana. Són nomenades per l'alcalde o l'alcaldesa, dues a proposta del Consell Municipal, dues a proposta de la Comissió de Govern i dues a proposta del Consell de Ciutat, per acord adoptat per majoria absoluta en aquest últim cas. Cada proposta ha d'incloure un home i una dona o bé dues dones.

(...)

5. Els membres de la Comissió d'Empara cessen en el seu càrrec per les causes següents:

c) Revocació del nomenament segons els òrgans que els van proposar:

i. El Consell Municipal per majoria de dues terceres parts.

ii. La Comissió de Govern.

iii. El Consell de Ciutat per majoria absoluta.

~~iv. La Sindicatura de Greuges~~

(...)"

10.- A l'al·legació desena, es proposa que l'apartat 1 de l'actual article 112 (Compatibilitat amb la Sindicatura de Greuges i amb altres instàncies de tutela) passi a ser l'apartat 10 de l'article 111 (funcionament de la Comissió d'Empara).

S'ESTIMA l'al·legació, si bé fent referència a la col·laboració, i no a la coordinació, perquè aquesta implica una posició de desigualtat en les parts que es relacionen, que no es produeix en aquest cas.

El Síndic també proposa afegir al final de l'article 111 el primer apartat de l'article 112. **S'ESTIMA** també aquesta al·legació.

Amb això, els articles 111 i 112 resten redactats com segueix:

"Article 111. Funcionament de la Comissió d'Empara

"(...)

10. Les funcions de la Comissió d'Empara s'exerceixen sense perjudici de les que corresponen a la Sindicatura de Greuges de Barcelona, d'acord amb l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i la resta de normativa d'aplicació i sens perjudici de la col·laboració entre ambdós òrgans."

"Article 112. Garanties de la ciutadania i instàncies de tutela ompatibilitat amb la Sindicatura de Greuges i amb altres instàncies de tutela

~~*1. Les funcions de la Comissió d'Empara s'exerceixen sense perjudici de les que corresponen a la Sindicatura de Greuges de Barcelona, d'acord amb l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i la resta de normativa d'aplicació.*~~

2. Les persones que considerin vulnerats els seus drets o interessos legítims poden acudir a la Sindicatura de Greuges de Barcelona, així com a les diverses instàncies de tutela existents, judicials o no judicials, d'acord amb el procediment i dins els terminis establerts en la normativa d'aplicació".

11.- A l'al·legació onzena el Síndic proposa suprimir el nombre de signatures necessàries per a les iniciatives ciutadanes consistents en una consulta ciutadana, i que es traslladi aquest nombre en una instrucció posterior.

Es considera que no es pot eliminar el nombre mínim de signatures requerides del Reglament. Es tracta d'una disposició essencial del contingut del reglament, que li dona solidesa jurídica davant possibles impugnacions i que, d'altra banda, també implica seguretat jurídica per a la ciutadania.

Tanmateix sí es considera convenient reforçar la idea que, en cas de modificació legal del nombre de signatures, es produirà la modificació automàtica del Reglament de tal manera que serà d'aplicació directa i immediata sense necessitat de la tramitació d'un nou procediment normatiu. Per tant, procedeix una **ESTIMACIÓ PARCIAL** de l'al·legació en el sentit d'afegir una disposició addicional amb el contingut següent:

“Disposició addicional vuitena:

El nombre de signatures mínimes necessàries per a la tramitació de les iniciatives ciutadanes establertes a l'article 10 s'entén automàticament modificat en el cas que la legislació aplicable estableixi un nombre diferent”.

Amb aquest argumentari es dona resposta a les al·legacions presentades pel Síndic i es justifica la modificació del text inicial del Reglament de Participació Ciutadana en els termes descrits i argumentats, i que han estat destacats en vermell.

Barcelona, 15 de novembre de 2021

**Ajuntament
de Barcelona**

MANUEL PUNSODA

BUXO - DNI

2021.11.15 19:12:53

+01'00'

Manuel Punsoda i Buxó
Director de Serveis de Democràcia Activa

**Ajuntament
de Barcelona**

**Direcció de Democràcia Activa
Àrea de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat**